

HIRDETMÉNY

a bírósági ülnökök 2023. évi jelöléséről és választásáról

Az **Alaptörvény** 27. cikkének (2) bekezdése értelmében **az ítélezésben** törvény által meghatározott ügyekben és **módon nem hivatásos bírák** (ülnökök) **is részt vesznek**.

A bírósági ülnökök jogállására és választására vonatkozó részletes szabályokat **a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény** (a továbbiakban: Bjt.) tartalmazza.

A Bjt. 216. § (1) bekezdése értelmében **az ülnökök megbízatása 4 évre szól**, azzal, hogy ha az ülnökök megválasztására a köztársasági elnök által ülnökválasztásra kitűzött időpontban nem kerül sor, a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökök megválasztásától számított 30 nap elteltével jár le. A Bjt. 216. § (2) bekezdése értelmében **az ülnökök választását a köztársasági elnök tűzi ki**.

A Köztársasági Elnök a 39/2023. (III.6.) KE határozatával – az Országos Bírósági Hivatal Elnökének javaslatára – a bírósági ülnökök választását a **2023. március 7. napja és 2023. április 30. napja közé eső időtartamra tűzte ki**.

A Bjt. 215. § (1) bekezdése szerint a törvényszék ülnökeit a vármegyei (fővárosi), illetve megyei jogú városi képviselő-testület és a területi nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg.

A Fejér Vármegyei Közgyűlés a Székesfehérvári Törvényszékre:

- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. 510. § alapján – a **munkaügyi perben eljáró bíróságra ülnöknek 12 fő**,
- **a fiatalok büntetőügyeiben eljáró bíróságra pedagógus és nem pedagógus ülnöknek 7 fő**

megválasztására jogosult.

A Fejér Vármegyei Német Területi Nemzetiségi Önkormányzat és a Fejér Vármegyei Cigány Területi Nemzetiségi Önkormányzat közgyűlései a fenti számú ülnökök közül 1-1 főt választanak meg.

A Fejér Vármegyei Közgyűlés várhatóan **2023. április 20-i ülésén** dönt az ülnökök megválasztásáról.

Kit lehet ülnöknek jelölni:

A Bjt. 212. § (1) bekezdésében rögzített **általános feltétel szerint ülnöknek** az a 30. évét betöltött [de a Bjt. 220. § (1) bekezdés d) pontjából következően a 70. évét be nem töltött] magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem.

A Bjt. 212. § (3) bekezdése értelmében az ülnök nem lehet tagja pártnak és politikai tevékenységet nem folytathat.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdésében rögzített különös feltétel szerint a **fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ülnökként kizárólag**

- a) pedagógus,
- b) pszichológus, vagy
- c) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó vagy korábban dolgozó személy

vehet részt.

Ki jelölhet ülnököt:

- A Bjt. 213. § (1) bekezdése értelmében az **ülnököket** a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és az egyesületek – kivéve a pártokat – jelölik.
- A Bjt. 213. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a **fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit** a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik. (A tantestületek nyugdíjas, állományukba már nem tartozó pedagógust is jelölhetnek.)
- A Bjt. 213. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a **fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróság nem pedagógus ülnökeit** az egyesületek – kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.
- A Bjt. 213. § (4) bekezdés értelmében a **munkaügyi bírósággént eljáró bíróság ülnökeit** elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

A Bjt. 214. § (5.) bekezdése alapján **egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg.**

A jelöléshez az alábbi nyomtatványok kitöltése és igazolások beszerzése, valamint azok együttes benyújtása szükséges:

1. „**Bírósági ülnökké jelölés**” nyomtatvány - (4/b. és 4/c. számú mellékletet) jelölő személy, illetve szervezet tölti ki,
2. „**Nyilatkozat bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról**” – (5. számú melléklet) a jelölt tölti ki
3. **A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság ülnökjelöltje esetén a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket igazoló dokumentumok – jelölt szerzi be -:**
 - pedagógus és pszichológus jelölt esetében a diploma egyszerű fénymásolatát,
 - a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontjában meghatározott jelölt esetében a diploma egyszerű fénymásolata, továbbá a munkáltató vagy a korábbi munkáltató igazolását arról, hogy a jelölt a Be. 680 § (5) bekezdés c) pontjában meghatározott munkakörben dolgozik vagy dolgozott korábban

4. A bírósági ülnökök részére kiállított **hatósági erkölcsi bizonyítvány** – jelölt szerzi be –, amely igazolja, hogy
- a jelölt büntetlen előéletű
 - nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt. (A jelöléshez ezen speciális feltételt is igazoló erkölcsi bizonyítványt kell igényelni)

Figyelem!

A hatósági erkölcsi bizonyítvány igénylésére szolgáló űrlap megfelelő rovatában (Ügyfélkapun történő igénylés esetén) – speciális igazolásként – a következő jogszabálynak való megfelelés igazolását kell kérni: **174 – bírósági ülnök a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 212. § (1) bekezdése.**

A hatósági erkölcsi bizonyítvány 90 napig érvényes, így figyelemmel kell lenni arra, hogy a benyújtott hatósági igazolványnak a bírósági ülnökök megválasztásáról határozó közgyűlés időpontjáig érvényesnek kell lennie.

A jelölési határidő rövidségére tekintettel javasoljuk a hatósági erkölcsi bizonyítvány ügyfélkapun keresztül történő igénylését.

A jelölés bejelentése:

A jelölést (csatolva a fentiekben felsorolt nyomtatványokat és igazolásokat) a jelöltnek kell benyújtania.

A jelölést a Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatalhoz (8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.) **személyesen** lehet benyújtani

2023. április 14-én 12 óráig,

illetve ugyanerre a címre **levélben úgy kell postára adni, hogy az legkésőbb 2023. április 14-ig megérkezzen.**

A bírósági ülnökök jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztató, továbbá a bírósági ülnökválasztással kapcsolatosan kezelt személyes adatokra vonatkozó adatkezelési tájékoztató, valamint a jelöléshez szükséges nyomtatványok a www.fejer.hu oldalon megismerhetők és letölthetők.

Az ülnökválasztás eredményéről – a Fejér Vármegyei Közgyűlés döntését követően – az érintettek írásban tájékoztatást kapnak.

További információ a Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatalnál kérhető munkaidőben (hétfőtől – csütörtökig 8-16 óra, pénteken 8-13 óra között) az alábbi elérhetőségeken:

Tel.: 06/22/312-144

E-mail: fejer@fejer.hu

Letölthető nyomtatványok:

- „Bírósági ülnökké jelölés” - (4/b., 4/c. számú melléklet)
- „Nyilatkozat bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról” – (5. számú melléklet)
- Bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

Jelölő személy/szervezet:

neve:

.....
.....

címe:

.....
.....

telefonszáma:

.....

szervezet

képviselőjének

neve:

.....

Bírósági ülnökké jelölés

fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra

A Bjt. 213. § (2) bekezdése¹ alapján

.....(név)

..... szám

alatti

lakost.....törvényszékre/járásbíróságra/ker
ületi bíróságra ülnöknek jelölöm.

Dátum:

.....

**a jelölő szervezet képviselőjének aláírása,
bélyegzőlenyomata**

¹ A Bjt. 213. § (2) bekezdése alapján a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság

a) pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tanzsületai,

b) nem pedagógus ülnökeit az egyesületek - kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviseleti szervek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

melléklet
Jelölő személy/szervezet

neve:

.....
.....

címe:

.....
.....

szervezet

képviselőjének

neve:

.....

Bírósági ülnökké jelölés

A Bjt. 213. § (4) bekezdése¹

alapján.....(név)

..... szám alatti
lakost

a munkaügyi bíróságként eljáró törvényszékre

ülnöknek jelölöm.

Dátum:

.....
**jelölő aláírása / jelölő szervezet
képviselőjének aláírása, bélyegzőlenyomata**

¹ A Bjt. 213. § (4) bekezdése alapján a munkaügyi bíróságként eljáró bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

NYILATKOZAT
bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról

..... (név, születési név)

..... (helység,
irányítószám)

.....(utca)

alatti lakos a

.....

törvényszéki, járásbírósági/kerületi bírósági, fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra^x ülnökké való **jelölésemet elfogadom.**

A jelöléshez szükséges adatokat az alábbiakban közlöm:

Születési hely és idő:

.....

Anyja neve:

.....

Iskolai végzettsége:

.....

Foglalkozása:

.....

Szakképzettsége:

.....

Munkahelye neve és címe:

.....

.....

Egy hónapra járó távolléti díjának összege:

.....

Elérhetősége (telefon száma, e-mail):

.....

Kijelentem, hogy büntetlen előéletű vagyok, közügyektől eltiltás hatálya alatt nem állok. Az ezt igazoló bírósági ülnökök részére kiállított hatósági bizonyítványt **csatolom**.

Kijelentem, hogy nem állok cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt.

Kijelentem, hogy velem szemben a Bjt. 212. § (3) és (4) bekezdése szerinti összeférhetlenségi ok nem áll fenn.

Fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró ülnök esetén a fentiekén túl **kijelentem**, hogy a Be. 680. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeivel rendelkezem, a megválasztásomhoz szükséges adatokat és tényeket tartalmazó dokumentumokat (pedagógus, pszichológus diploma másolata, a Be. 680.§ (5) bek. c.) pontja szerinti munkáltatói igazolás) mellékelten **csatolom**. (Bjt. 214. § (2) bek.)

Beleegyezem / Nem egyezem bele^x, hogy megválasztásomat az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja.

Dátum:

.....
jelölt aláírása

^x nem kívánt rész törlendő

A bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) tartalmazza.

Ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem. (Bjt. 212. § (1) bek.)

Az ülnököknek az ítélezésben a hivatásos bírakkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak.

Az ülnökök megbízatása 4 évre szól.

Az ülnökök a megbízatásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártoknak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Bjt. 212. § (3) bek.). Az országgyűlési képviselői megbízatás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói – szakmai, érdekvédelmi – szervezetben való részvétel.

Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekménye tekintetében mentelmi jog illeti meg. A mentesség terjedelmére és az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó szabályokat a Bjt. 2. § (4) és (5) bekezdése tartalmazza.

A megválasztott ülnököknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 221. § rendelkezései szerint távolléti díj, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közszolgálati, egészségügyi szolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetenél munkaviszony jellegű jogviszonyban stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap (566.660 Ft) egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

A Bjt. 221. § (5) bekezdése szerint az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírakra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

Joga az ülnöknek, hogy a behívásáról legalább egy hónappal korábban értesüljön, illetve, hogy kérésére, fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját.

Az ítélkező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélkező tanács elnöke tájékoztassa.

Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

Az ülnök megbízatása megszűnik (Bjt. 220. § (1) bek.):

- a) az ülnök halálával,
- b) a megbízatásának lejártával,
- c) ha a 212. § (1) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike már nem áll fenn,
- d) a 70. év betöltésével,
- e) lemondással (képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával),
- f) ha a 219. § (4) bekezdésében meghatározott esetben az ülnököt megválasztó képviselő-testület az ülnököt visszahívja.

A katonai ülnök megbízatása - a nyugállományba helyezést kivéve - akkor is megszűnik, ha a szolgálati viszonya megszűnt.